

Elżbieta Golec-Nycz
Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
golece@uek.krakow.pl

Status bibliotekarza uczelni publicznej – jeszcze słów kilka

Streszczenie: W artykule omówiono stan prawny dotyczący uprawnień pracowniczych bibliotekarzy bibliotek naukowych publicznych szkół wyższych. Przedstawiono działalność i rolę biblioteki naukowej na uczelni.

Słowa kluczowe: biblioteki naukowe, kadra biblioteczna, uprawnienia bibliotekarzy

Wstęp

Od 1 października 2018 r. obowiązuje ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668). Nowa regulacja sytuacji prawnej szkół wyższych rzutuje bezpośrednio na status kadr bibliotecznych w bibliotekach naukowych uczelni publicznych.

Niniejsze opracowanie ma na celu skrótowe omówienie nowego stanu prawnego pod kątem rozwiązań dotyczących uprawnień pracowniczych bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach naukowych publicznych szkół wyższych. Przedstawione zostaną argumenty, wskazujące negatywne konsekwencje ograniczania tych uprawnień dla rozwoju nauki, będącego priorytetowym zadaniem przywołanej ustawy.

W swoich rozważaniach biorę pod uwagę całą kadrę biblioteki naukowej, zarówno pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, jak i bibliotekarzy dyplomowanych, którzy jeszcze mają status nauczycieli akademickich. Z mojego wieloletniego doświadczenia zawodowego wypływa bowiem wniosek, że za działaniami, przyczyniającymi się do zapewnienia przez biblioteki naukowe dostępu do wiedzy, stoją wszyscy bibliotekarze.

Obserwuję z ubolewaniem zbyt znikomą wiedzę o działalności i rzeczywistej roli biblioteki naukowej wśród pracowników naukowych, nie wyłączając również władz uczelni. Niemal powszechnie panuje przekonanie, że praca bibliotekarzy ogranicza się do podawania książek, dyżurowania w czytelni, czasem udzielania odpowiedzi na proste pytania użytkowników. Naszą grupę zawodową usiłuje się umieszczać wśród pracowników administracyjnych uczelni, co jest oczywistym nieporozumieniem.

Na szczęście zdarzają się też uczelnie, w których znaczenie biblioteki i rola bibliotekarzy są rozumiane właściwie. Miłym zaskoczeniem było dla mnie wystąpienie gospodarza tegorocznego zjazdu Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP)¹, rektora Politechniki Poznańskiej, prof. dr hab. inż. Tomasza Łodygowskiego, który oświadczył, że już podjęto decyzję o zachowaniu dotychczasowych uprawnień pracowniczych bibliotekarzom Biblioteki Głównej Politechniki Poznańskiej.

---

¹ Zjazd KDBASP w dniach 18-19.10.2018 r. w Poznaniu.

Nadto, rektor Politechniki Poznańskiej poinformował, że rekomendacje w sprawie zachowania uprawnień pracowniczych bibliotekarzy, przygotowane przez Radę Wykonawczą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich², zostały przedstawione przez Przewodniczącą Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich na jej forum. Jest to rozwiązanie nie tylko pragmatycznie słuszne, ale i prawnie w pełni uzasadnione, co w dalszej części będę się starała wykazać.

Zawirowania w przepisach

Spotykałam się nieraz z pytaniami, jak to się stało, że bibliotekarze uczelni publicznych, począwszy od starszego bibliotekarza, uzyskali uprawnienia do 36-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu pracy oraz do 36 dni urlopu wypoczynkowego, co wynikało z przepisów ustawy z dnia 12 września 1990 o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 1990, nr 65, poz. 385). Mam wrażenie, że już wówczas, pod koniec lat 90. ubiegłego wieku, w okresie zapoczątkowanych zmian w funkcjonowaniu bibliotek naukowych, będących następstwem podjęcia prac nad informatyzacją procesów w nich zachodzących, ustawodawca uznał, że do ich wprowadzenia potrzebna jest bardzo dobrze wykształcona kadra doświadczonych bibliotekarzy, którzy dużym nakładem pracy będą w stanie zrealizować nowe zadania³. Do osiągnięcia tego celu potrzebne były jakieś zachęty, które skłaniałyby pracowników do podejmowania pracy w bibliotekach uczelni publicznych, w których wysokość wynagrodzeń nie była konkurencyjna w stosunku do zarobków w innych instytucjach, zaś skala prac oraz nowej wiedzy, koniecznej do przyswojenia w celu wykonywania nowatorskich zadań informatycznych, była ogromna.

Po wielu latach, kiedy ten nowy system został już wdrożony i zaczął poprawnie funkcjonować, o sytuacji zatrudnieniowej bibliotekarzy uczelni publicznych jakby zapomniano. Pozbawiono starszych bibliotekarzy i kustoszy bibliotecznych uprawnienia do 36-dniowego wymiaru urlopu wypoczynkowego⁴, co legalnie ustawodawca mógł uczynić, ale ze skutkiem od wejścia w życie ustawy. Tymczasem w znacznej liczbie uczelni publicznych pozbawiono tego prawa nabytego bibliotekarzy, którzy je na stałe nabyli pod rządami poprzedniej ustawy. Doszło więc do klasycznego naruszenia zasady zachowania praw słusznie nabytych, a więc do sprzeczności z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Ustawodawca miał bowiem prawo ukształtować na nowo pozycję prawną tej grupy bibliotekarzy, ale nie wolno mu było, przy założeniu przestrzegania przepisów Konstytucji, pozbawiać dłuższego wymiaru urlopu tych, którzy ten wymiar jako prawo nabyte uzyskali wcześniej.

---

² Rekomendacja Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w sprawie statusu i zatrudniania dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej oraz pracowników działalności podstawowej zatrudnionych w bibliotekach akademickich w świetle ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://kdbasp.bg.uni.opole.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje-ws-statusu-bibliotekarzy-2018-08-07.pdf>.

³ Więcej na ten temat w: GOLEC-NYCZ, E. Problemy związane z urlopami bibliotekarzy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2013, nr 4 (140). [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/3> oraz GOLEC-NYCZ, E. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kilka uwag o statusie bibliotekarzy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2018, nr 1 (178). [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/616>.

⁴ Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. Dz. U. 2005, nr 164, poz. 1365 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/du/2005/s/164/1365/1>.

Pomimo kilku korzystnych dla pracowników, bo wygranych spraw w sądach pracy, w Sądzie Najwyższym doszło do całkowicie błędnej uchwały stwierdzającej, że prawo do wymiaru urlopu wypoczynkowego nie jest prawem nabytym⁵. Wypadałoby, by tak wysokie gremia prawnicze umiały rozróżniać prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego jako prawo, do którego co roku pracownik nabywa uprawnienie, od prawa do wymiaru urlopu wypoczynkowego, które jest uprawnieniem pozyskanym na stałe.

W świetle przepisów Kodeksu pracy, pracownik który uzyskał już prawo do 26 dni urlopu wypoczynkowego, nie może w żadnym przypadku tego prawa utracić. Podobnie jest z bibliotekarzem uczelni publicznej, który uzyskał prawo do 36 dni urlopu wypoczynkowego i który nie może być tego prawa pozbawiony, jak długo pracuje w tej uczelni. Jest to więc jego prawo w sposób oczywisty nabyte na stałe. Zważywszy na to, że art. 31 ust. 3 Konstytucji dopuszcza pozbawienie obywatela prawa tylko w konkretnie wyliczonych w tym przepisie przypadkach, a żaden z nich nie zachodzi, konstrukcja naruszenia Konstytucji w wyniku pozbawienia bibliotekarza prawa nabytego była oczywista⁶. Poprawny kierunek wykładni prezentowała Państwowa Inspekcja Pracy i pod wpływem opinii prawnej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Krakowie⁷ w części uczelni publicznych władze zdecydowały się zachować bibliotekarzom to prawo nabyte.

Dzisiaj stoimy w obliczu podobnego dylematu, także w stosunku do bibliotekarzy dyplomowanych, ponieważ ustawodawca w ogóle nie reguluje ich pozycji zatrudnieniowej w powołanej ustawie. Zachowanie statusu nauczyciela akademickiego dla bibliotekarzy dyplomowanych zagwarantowano nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r. (art. 247 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669).

Natomiast w okresie od dnia 1 października 2018 r. do dnia wejścia w życie nowo opracowanych statutów uczelni (jednak nie później niż do dnia 1 października 2019 r.) bibliotekarze, począwszy od stanowiska starszego bibliotekarza, zachowują prawo do 36-godzinnego tygodnia pracy, a regulacja tego zagadnienia znajduje się w art. 254 *Przepisów wprowadzających Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Po wskazanych wyżej terminach ustawodawca pozostawił w rękach rektorów akademickich szkół wyższych decyzję, co do statusu zatrudnieniowego kadry bibliotek naukowych, w tym bibliotekarzy dyplomowanych.

Propozycja rozwiązań

Podnoszono głosy, by ustawodawca w ustawie wprost uregulował status bibliotekarzy uczelni publicznych. Taka była też zwięzła rekomendacja Rady Wykonawczej KDBASP przedstawiona przedstawicielom MNiSW⁸. Niestety, jak już dzisiaj wiadomo, nie uwzględniono postulatów sro-

---

⁵ NYCZ, T. M. Glosa do uchwały SN z dnia 18.01.2013 r. II PZP 7/12 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: https://www.prawo-pracy.pl/glosa_do_uchwały_sadu_najwyższego_z_dnia_18_stycznia_2013_r_ii_pzp_7_12_urlop_bibliotekarzy-g-64.html

⁶ GOLEC-NYCZ, E. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kilka uwag o statusie bibliotekarzy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2018, nr 1 (178). [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/616>.

⁷ Pismo Zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Krakowie z dnia 3.11.2011 r. skierowane „Do rektorów wyższych uczelni publicznych w Małopolsce”, nr rej. KrP-473-1/2011.

⁸ Rekomendacja Rady Wykonawczej [...], dz. cyt.

dowiska w tym względzie. W związku z powyższym pozostało jedynie racjonalne uregulowanie pozycji zatrudnieniowej bibliotekarzy uczelnianych przez ich rektorów, poprzez odpowiednie zapisy w nowo tworzonych statutach. Uregulowania te powinny uwzględniać wspomniane rekomendacje.

Konieczne byłoby jednak przyjęcie powszechnego założenia, że status bibliotekarzy uczelni publicznej powinien być jednakowy we wszystkich uczelniach. Temu celowi może służyć rzeczona rekomendacja KDBASP, przedstawiona na forum Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Następnie, już we własnym zakresie powinniśmy przekonywać rektorów, co do słuszności prezentowanego rozwiązania, przewidującego zachowanie dotychczasowych uprawnień pracowniczych przez kadrę biblioteczną.

W celu ujednoczenia przepisów regulujących te zagadnienia należałoby w trybie pilnym przygotować – może również przez członków Rady Wykonawczej KDBASP – propozycję (stanowisko w tej sprawie już zostało opublikowane)⁹, konkretnych zapisów statutowych, do wykorzystania przez wszystkie uczelnie, z nadzieją, że zostaną wszędzie zaakceptowane.

Jednolitość w zakresie statusu zatrudnieniowego kadry bibliotek uczelnianych jest nie tylko korzystna aktualnie, ale wręcz niezbędna, wobec coraz większych problemów, związanych z pozyskiwaniem do pracy nowych pracowników, przede wszystkim dlatego, że sprzyja to stabilizacji zatrudnieniowej. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że bez względu na rodzaj ukończonych studiów umiejętności bibliotekarza zatrudnionego w uczelni bazują także na doświadczeniu zdobywanym w bibliotece akademickiej, charakteryzującej się szczególną specyfiką realizowanych zadań.

Należy mieć także na uwadze, że osiągnięcie odpowiedniego stanu wiedzy i umiejętności zawodowych, pozwalających na wykonywanie coraz bardziej odpowiedzialnych zadań, stojących przed bibliotekami naukowymi (np. bibliografowanie dorobku pracowników naukowych uczelni, przygotowywanie różnych statystyk związanych z parametryzacją uczelni w oparciu o tworzone bazy danych, eksportowanie danych o publikacjach do systemów informatycznych typu POL-on, opracowywanie na bieżąco raportów cytowań dla pracowników naukowych), trwa latami. Z tego powodu bibliotekarz powinien być właściwie doceniany przez pracodawcę, aby jego zatrudnienie miało charakter stabilny, gdyż to leży w interesie uczelni.

Zróżnicowany pomiędzy uczelniami status zatrudnieniowy bibliotekarza sprzyjałby zmianom i poszukiwaniom korzystniejszych warunków pracy w innej uczelni albo całkowitemu przekwalifikowaniu do innej, znacznie lepiej płatnej pracy. Może to być trend bardzo niebezpieczny, do którego nie powinniśmy dopuścić. Utrata doświadczonego i kompetentnego bibliotekarza (a tacy mogą być poszukiwani przez biblioteki o korzystniejszym statusie zatrudnieniowym) jest w tej sytuacji niepowetowaną stratą dla każdej uczelni, gdyż wymaga nie tylko znalezienia nowej osoby, co jak wspomniałam, jest już na współczesnym rynku pracy dużym wyzwaniem, ale także powtarzania długiego, nawet wieloletniego, cyklu szkolenia.

---

⁹ Stanowisko Zgromadzenia Plenarnego KDBASP z 26.XI.2018 r. w sprawie statusu pracowników szkół wyższych zatrudnionych w bibliotekach uczelnianych [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://kdbasp.bg.uni.opole.pl/wp-content/uploads/Stanowisko-RW-KDBASP-26-XI-2018.pdf>.

Ostatecznie, pozbawienie bibliotekarzy dotychczasowych uprawnień, bez znacznego podniesienia wynagrodzenia (w co osobiście nie wierzę), może doprowadzić do paraliżu pracy biblioteki z powodu braku motywacji obecnych pracowników i trudności z pozyskaniem nowych, do wykonywania pracy wymagającej nakładu sił i środków nieadekwatnych do osiągniętych w związku z nią korzyści.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, należałoby zachęcać i przekonać rektorów do zachowania dotychczasowego statusu zatrudnieniowego przez kadrę bibliotek uczelni publicznych, ponieważ obowiązujący stan prawny w pełni na to pozwala. W przypadku bibliotekarzy dyplomowanych przypisanie ich do grona nauczycieli akademickich w statucie uczelni, automatycznie daje im pełnię praw pracowniczych przynależną tej grupie zatrudnionych. Gdy chodzi o starszych bibliotekarzy i kustoszy bibliotecznych, konieczne byłoby zapisanie w statucie uczelni, że obowiązują ich 36-godzinna norma tygodniowa czasu pracy oraz zachowują prawo nabyte do 36 dni urlopu wypoczynkowego.

W rozmowach z władzami uczelni publicznych konieczne wydaje się również przypomnienie, że posiadają one daleko idącą swobodę w zakresie kształtowania praw pracowniczych w sposób korzystniejszy od przepisów Kodeksu pracy. Zgodnie z art. 18 Kodeksu Pracy, nieważne są tylko postanowienia mniej korzystne od regulacji kodeksowych, natomiast postanowienia korzystniejsze dla pracownika są dopuszczalne i obowiązujące. Taka możliwość regulacji korzystniejszych pozostaje systemowo w zgodzie z zapisem art. 249 *Przepisów wprowadzających ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

Przepis ten zobowiązuje uczelnie do:

- wprowadzenia nowego regulaminu pracy w terminie do 1.10.2019 r.
- zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy lub wprowadzenia regulaminu wynagradzania w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie nowego statutu, nie później niż do dnia 1 kwietnia 2020 r.

Podsumowanie

Pomimo mniej korzystnego stanu prawnego wynikającego z ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w zakresie uprawnień bibliotekarzy, trzeba podkreślić, że w obecnej chwili istnieją korzystne przesłanki do poprawnego uregulowania statusu zatrudnieniowego bibliotekarzy uczelni publicznych, które należałoby wprowadzić w życie. W przypadku bibliotekarzy dyplomowanych rektorzy uczelni powinni być zainteresowani zachowaniem ich statusu nauczyciela akademickiego, ponieważ, niezależnie od innych wskazanych wcześniej uzasadnień, ich liczba powiększa przelicznik rzutujący na optymalną liczbę studentów w uczelni. Z kolei bibliotekarze niebędący nauczycielami akademickimi, o statusie starszego bibliotekarza i kustosza bibliotecznego, stanowią zasadniczy trzon każdej uczelnianej biblioteki naukowej. Od jakości ich pracy zależy dobre funkcjonowanie biblioteki. W wypadku tej grupy pracowników postulowane uregulowania odnoszą się głównie do 36-godzinnego czasu pracy. Zachowanie prawa do wyższego wymiaru urlopu wypoczynkowego ma coraz mniejsze znaczenie, ponieważ dotyczy tylko starszych stażem bibliotekarzy, którzy uprawnienia te zachowali na podstawie poprzedniej ustawy z 2005 r.

Chodzi zatem o zachowanie dotychczasowego stanu prawnego, który w skutkach niczego niekorzystnego dla uczelni nie niesie, podczas gdy pogorszenie warunków wpłynie bez wątpienia na poważne problemy zatrudnieniowe. Należy też pamiętać o tym, że w więk-

szości bibliotek akademickich, obok zadań czysto biblioteczno-informacyjnych, pracownicy wykonują bardzo istotne prace na rzecz nauczycieli akademickich i uczelni, bez których poprawne funkcjonowanie całej uczelnianej struktury będzie bardzo utrudnione.

Wszystko zależy teraz od zrozumienia problemu przez osoby decyzyjne uczelni, rozważań rektorów podczas podejmowania decyzji o kierunku rozwoju bibliotek uczelnianych, a także umiejętności przekonywania po stronie dyrektorów bibliotek o słuszności proponowanych rozwiązań. Należy życzyć nam wszystkim powodzenia w czekających nas, niewątpliwie trudnych, rozmowach.

Bibliografia:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/1997/483/1>.
2. GOLEC-NYCZ, E. Problemy związane z urlopami bibliotekarzy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2013, nr 4 (140). [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/3>.
3. GOLEC-NYCZ, E. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kilka uwag o statusie bibliotekarzy. *Biuletyn EBIB* [online]. 2018, nr 1 (178). [Dostęp 3.12.2018]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/616>.
4. NYCZ, T. M. Glosa do uchwały SN z dnia 18.01.2013 r. II PZP 7/12 *Prawo-pracy.pl* [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: https://www.prawo-pracy.pl/glosa_do_uchwaly_sadu_najwyzszego_z_dnia_18_stycznia_2013_r_ii_pzp_7_12_urlop_bibliotekarzy-g-64.html.
5. *Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks pracy.* Dz. U. 2018 poz. 917 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000917>.
6. *Pismo Zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Krakowie z dnia 3.11.2011 r. skierowane „Do rektorów wyższych uczelni publicznych w Małopolsce”*, nr rej. KrP-473-1/2011.
7. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.* Dz. U. 2018.1668 [online]. [Dostęp 15.11.2018]. Dostępny w: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2018/1668/1>.
8. *Przepisy wprowadzające ustawę „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”.* Dz. U. 2018.1669 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2018/1669/1>.
9. *Rekomendacja Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w sprawie statusu i zatrudniania dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej oraz pracowników działalności podstawowej zatrudnionych w bibliotekach akademickich w świetle ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r.* [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://kdbasp.bg.uni.opole.pl/wp-content/uploads/Rekomendacje-ws-statusu-bibliotekarzy-2018-08-07.pdf>.
10. *Stanowisko Zgromadzenia Plenarnego KDBASP z 26.XI.2018 r. w sprawie statusu pracowników szkół wyższych zatrudnionych w bibliotekach uczelnianych* [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://kdbasp.bg.uni.opole.pl/wp-content/uploads/Stanowisko-RW-KDBASP-26-XI-2018.pdf>.
11. *Ustawa z dnia 12 września 1990 o szkolnictwie wyższym.* Dz. U. 1990, nr 65, poz. 365 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/1990/s/65/385/1>.
12. *Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r.* Dz. U. 2005, nr 164, poz. 1365 [online]. [Dostęp 3.12.2018]. Dostępny w: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/du/2005/s/164/1365/1>.